

[Aksel Larsen.]

nu erklærer, at man agter at ændre praksis, at der i fremtiden ikke vil finde nogen forskelsbehandling sted af henholdsvis den ene og den anden kategori af dømte forbrydere, og at det, befolkningen har protesteret imod, fremtidig ikke vil forekomme. Jeg anser det for glædeligt, at vi er kommet i en situation, hvor folketinget bøjer sig for folkets mening og lover, at den skal blive respekteret i fremtiden. Sådan er det jo ikke i alle tilfælde, og jeg er glad for, at det sker i denne sag.

Jeg finder anledning til at bemærke, at den praksis, der har været kritiseret så stærkt, er gennemført under skiftende regeringer og under disse regeringers fulde ansvar, og at disse regeringer hele tiden har haft dækning for deres handlinger hos et stort flertal i folketinget eller i rigsdagen.

Lad så være, at måske flertallet af tingets ærede medlemmer ikke har vidst så god besked med, hvad der virkelig foregik; men de, der har, skal vi sige, hovedindflydelsen i partierne, må vel have vidst så nogenlunde besked. Jeg er glad for, at man til trods for dette, at i hvert fald en del partier ikke kan sige sig fri for ansvar eller et betydeligt medansvar, nu erklærer: vi kender folkets mening, vi erkender, at folket har ret, og vi agter at tage hensyn dertil, hvad angår det spørgsmål, der drøftes her.

Jeg må have lov til at tilføje et par bemærkninger. Den ene er den, at vide kræde — vel befolkningens flertal — her protesterer imod, hvad de opfatter som en yderst mild og skånsom behandling af dem, der gik i de fremmedes tjeneste i de onde år. Samtidig konstaterer man med smerte, at ofrene for frihedskampen ikke er blevet så godt behandlet af det danske samfund, som de burde være blevet. Det er jo ikke sådan, at frihedskampens ofre — folk, der er helt eller delvis invalider, eller som på anden måde bærer alvorlige mærker af det, de gennemgik på grund af deres deltagelse i frihedskampen — kommer med nogen reg-

ning til samfundet, at de i ordets formelle betydning stiller krav; men det er sådan, at samfundet har forpligtelser — hvad man også erkendte i 1945 — og jeg henstiller alvorligt til alle partier og til regeringen, at man undersøger, om der ikke på mangfoldige områder er grund til at gøre noget mere for dem af frihedskampens ofre, der er mest ilde stillet.

Den anden bemærkning er foranlediget af noget, den højtærede justitsminister sagde om, at behandlingen af lovovertrædere under strafafsoningen må være sådan, at den gør lovovertræderne egnede til efter strafafsoningen at gå ind i samfundet. Det er rigtigt, at det må vel være formålet med strafafsoningen. De vilkår, hvorunder mange af tyskerhåndlangerne har fået lov til at leve i fængsler og lejre, hvor de er blevet favoriseret og har haft det langt, langt bedre end andre strafafsonere, gør dem imidlertid aldeles ikke egnede til at indpasse sig i det danske samfund, men gør dem vel snarere egnede til det modsatte. Jeg opfatter ministerens udtalelser således, at i det omfang, hvori landsforrædere i danske fængsler og lejre fortsat behandles bedre end andre strafafsonere, vil der ske en ændring.

Jeg beklager, hvis jeg har overhørt en oplysning fra ministeren om, at man fremtidig vil følge den normale fremgangsmåde og spørge såvel anklagemyndigheden som domstolene om deres mening, før man skridter til strafnedsættelse, prøveløsladelse eller benådning. Jeg vil finde det fuldt tilstrækkeligt, om man spørger den retsinstant, der sidst har afsagt dom i den pågældende sag. Jeg kan ikke se, at det er nødvendigt at spørge alle retsinstanter.

Det ville efter mit skøn være det rigtigste, om folketinget sluttede denne debat med at vedtage en formel udtalelse, en dagsorden, hvori man fastslog, at der ikke fremtidig skal være nogen forskel i behandlingen af landsforrædere og af andre kriminelle forbrydere under strafafsoningen eller i forbindelse dermed og heller ikke nogen